

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANDÓ

Kiadóhely: Nagyvárad, Hirtelipóda
Szerkesztőség: Károlyi utca (Erdélyi Dózsa) utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A német határok és az angol alsóház Anglia világbékét akar

Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol házban Lloyd Georg a döntő feladatáról beszélt. Első lépésként a bíróság hatáskörét meg kell tisztázni, mindenekelőtt azokat a kérdéseket kell tisztázni, amelyek a döntőbírói szerződésbe be kellene vonni.

Minden lehetőségről gondoskodni kell és a világbékét minden áldozat árán is meg kell érteni. Megegyezésre kell törekedni, amely nemcsak Németország területi határainak sérthetetlenét biztosítja, hanem döntő szerepet kell játszani Németországnak Csehországgal, Franciaországgal és Lengyelországgal felmerülő viszonyaira is.

Chamberlain kijelentette, hogy a kiürítést haladéktalanul meg kell kezdeni és reméli, hogy Köln néhány hónap alatt kiüríthető lesz.

Népszövetség feladata meg kell határozni, hogy a németek eleget tesznek-e a kiürítés feltételeinek?

Az új magyar követ Prágában

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Masirevich tábornok, az új magyar követ, tegnap ünnepélyesen átnyújtotta megbízólevelét Massaryknak. Massaryk válaszolt, hogy a magyar kormány szándékai értelmében megkezdni fogja a két ország közötti viszony gyarapítását. Masaryk válaszában kijelentette, hogy úgy maga, mint kormánya, szívesen segíteni fogja az új követet a jószomszedság és az egyetértés erősítésében.

Szófiában akasztanak

Öt újabb halálos ítélet.

Az Estilap eredeti távirata —

Szófiából jelenti a Rador: A bírósági halálraítelt összeesküvés ügyét ma tárgyalta a katonai bíróság az összes halálos ítéleteket helyben hagyta. — Legközelebb újabb öt akasztás lesz Szófiában.

Amundsen Zeppelinnel indul az északi sarkra

A NÉMET KORMÁNY SZENZACIÓS EXPEDÍCIÓT SZERVEZ

Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A német kormány elhatározta, hogy a legsürgősebben lehetővé teszi új északsarki expedíció utrakelését. Állami támogatással német kormányozható léghajón kísérelnek meg az északi sark megközelítését és a sarkvidék tüzetes átvizsgálását. A birodalmi forgalmi miniszteriumban tegnap szaktanácskozás kezdődött az expedícióról, s ezen kiderült, hogy illetékesek már tárgyalnak Nansennel, mielőtt kaukázusi expedíciójára elindult. Az északsarki expedíció előkészületeibe bevonták Eckener mérnököt, a friedrichshafeni Zeppelin-művek igazgatóját, aki annak idején a hatalmas kormányozható léghajót Amerikába vitte. Minden jel szerint ő is részt vesz a sarki expedícióban. Őt bizta meg a német kormány azzal is, hogy Amundsennel érintkezésbe lépjen és az ő közreműködését az expedícióhoz megnyerje. A kutatók számára készen áll egy óriási alumínium Zeppelin, amelyet minden eddigi expedíciót meghaladó körülményekkel szerelnek fel északsarki útjára.

A váradi Kereskedelmi Csarnok Bihar megye felosztása ellen

TILTAKOZÓ GYÜLÉS LESZ VASÁRNAP.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok Várad gazdasági életének veszélyeztetését látja a készülő közigazgatási rendszer változás ama tervében, amely el akarja szakítani Bihar megyétől igen fontos járásait. A Csarnok a tiltakozás kérdésében vasárnap délelőtti ülésén készül állást foglalni.

A csarnok vezetősége erre nézve közli, hogy a választmány folyó hó 28-án vasárnap délelőtti 11 órakor ülést tart, amelynek fontosabb tárgyai: a folyó évi költségvetés, a városi víz- és csatornázási díjak ügye, valamint tiltakozás a székelyhídi, margittai és érmihályfalvai járás soknak Bihar megyétől egy ujonnan alakítandó megyéhez való átcsatolása ellen.

Ismét lezárták a Bódis ékszerüzletet

A BUKARESTI SEMMITŐSZÉK VÁRATLAN DÖNTÉSE.

A Bódis-féle órásüzlet évek óta huzódó bérleti ügye — egy bírói végzés nyomán tegnap ismét aktuálisá vált. Ismeretes az a harc, amely az üzlethelyiség birtoklásáért a jogszerűtől bérelő Bódis Ferenc és Bucurentiu invalidus főhadnagy között elkerekedett. Az érdekes pör több bírói fórumot megjárt s hol az egyik, hol a másik fél javára szolgáltatott igazságot. Viszont a város, mint tulajdonos mindvégig ragaszkodott régi bérelőjéhez, Bódis Ferenchez, annál is inkább, mert a bérleti szerződés, amely csak 1929-ben jár le, egyaránt kötelezi a bérbeadó várost is. Most aztán az a különös helyzet állott elő, hogy a legfőbb Semmitőszék Bucurentiu főhadnagynak ítélte oda a helyiséget, s ezzel kvázi semmisnek tekintette a város és bérelője között létrejött szerződést.

Bucurentiu tegnap reggel hatósági személyek közbenjöttével lezáratta az üzletet és ugyanakkor a felmerült költségek biz-

A szarajevói merénylet apja öngyilkos lett

HALÁLRA SZANTA MAGAT, MERT NEM AKART ÉHEN HALNI.

Belgrádból táviratozzák: Ma az egyik külvárosi szállodában egy ismeretlen ur öngyilkosságot követett el; felakasztotta magát az ablak felfára. A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy az öngyilkos egy

Vass nevű magyar származású öreg ur, aki apja volt Cabrenovics Nadelkonak, a szarajevói bombamerénylőnek,

aki annak idején részt vett Fe-

tosítása céljából lefoglaltatta a Bódis-cég raktárát.

Kereskedő körökben izgalmas érdeklődéssel tekintenek az ügy fejleményei elé.

Mosoiu miniszter Friedrich Istvánról

Budapestben most ismét élénken pertraktálják egyes magyar politikusoknak azt a szerepét, a mellyel a Friedrich-kormány megalkulása érdekében a kommunizmus letörése után a román katonai parancsnokságnál játszottak. Tegnap Mosoiu miniszter, aki annak idején Budapest parancsnoka volt, a kolozsvári újságíróknak nyilatkozott e kérdés kapcsán Friedrich Istvánról:

— Az egészről egy szó sem igaz, — mondta a miniszter. — Friedrich István, mielőtt miniszterelnök lett, sohasem láttam. Hogy mi segítettük életrekelni a Friedrich kormányt? Ugyan kérem, az egész aus der Luft gegriffen!

A mai zürichi nyitás

BERLIN	12226	PRAGA	1525
NEWYORK	51500	BUDAPEST	7255
LONDON	250350	BUKAREST	23750
PARIS	2370	BÉCS	7255

VÁRADI ÁRFOLYAMOK:

Magyar korona	322 áru	325 pénz
Osztrák shilling	3070	3065
Francia frank	1025	1020
Angol font	1065	1052
Svájc frank	4250	4240
Lira	815	810
Dollár	21750	21725
Cseh korona	649	647

Atlantic nyári mozgó
9 1/4 órákor

Apolló mozgó
6 és 9 órákor

Ma, pénteken

Én öltem!

Hatalmas társadalmi dráma 8 hosszú felvonásban
A főszerepekben: HUGUETTE DUFLOS, a legszebb francia film-
dív és SESSUE HAYAKAWA, a japán színművészet csillaga, a
„CSATA” film főszereplője

Vasárnap először: **Stanley**

HIREK

* **ILIESCU ÖRNAGY ESKÜVŐJE.**
Iliescu örnagy a hajdani vadászhad-
test információs irodájának főnöke, aki
ma a váradi hadkiegészítő parancsnok-
ságnál tölt be fontos pozíciót, tegnap
tartotta esküvőjét Felicia Istrati kis-
asszonnyal. A fényes esküvőn az egy-
házi szertartást Ciorogariu püspök
celebrálta, aki megható beszédet intézett
a fiatal párhoz. Az esküvőn megjelent
Mosoiu tábornok is a leányával.

* **Az orvos-, gyógyszerész és
természettudományi egyesület**
f. hó 27-ikén, szombaton délután
6 órákor a Kereskedelmi és
Iparkamara disztermében refe-
ráló ülést tart. Tárgysorozat:
1. Dr. Brückner Ede: Betegbe-
mutatás. 2. Dr. Fried József: be-
tegbemutatás. 3. Dr. Suroiu Jon:
a bacteriophagiáról. Ülés után
este 9 órákor bankett a Royal-
étteremben.

* **A Halló Amerika kolozsvári bemu-
tatója.** Kolozsvári tudósítónk telefonál-
ja: A kolozsvári közönség meleg ro-
konszennvel fogadta a Halló Amerika
revü bemutatóját, bár az előadás a vá-
radhoz képest fogyatékos volt. Be-
tegh Bébi rekedten és betegesen lépett
fel. Áldozatkészségével mégis igyekezett
megmenteni a bemutatót.

* **Nac—Egyetértés bajnoki vasárnap**
fél 6-kor a Rhédeybe lesz megtartva.
Ezuton hozzuk a sportközönség tuda-
mására, hogy egyes állítólagos felelős-
ten egyének, akiknek sportműködésük
csak annyiban merül ki, hogy állandóan
rémhíreket terjesztenek, a közönség
félrevezetésére törekednek, ismételten
azzal, hogy a vasárnapi mérkőzés az új
pályán lesz megtartva. Ami nem felel
meg a valóságnak, mert az Egyetértés
nem adta fel pályaválasztó jogát és így
a mérkőzés a Rhédeybe lesz megtartva.
Egyetértés.

Balogh János.

* Balogh János kissé tulerélyes és
még a sportban is szokatlan hangú nyi-
latkozatával kapcsolatosan megkérdeztük
Láza Jánost, a szövetség főtitká-
rát, aki az Estilap munkatársának a
következőket mondotta:

— A Nac—Egyetértés bajnoki mér-
kőzés a Károly trónörökös pályán kerül
lejátszásra. Amennyiben az Egyetértés
a jelzett időre nem állítaná ki csapatát
ugy az összes következményekért egye-
dül ők vállalják a felelősséget. Minden
ellenkező híresztelés légből kapott.

Láza főtitkár nyilatkozata bizonyára
tisztázta a helyzetet, amelyet mestersé-
ges machinációkkal egyesek szerettek
volna felkavarni.

VIZUMOT, gyorsan, pontos-
san, biztosan, megrendelt időre,
csak a Hegedüs Hírlapiroda kül-
re telefon 13-01.

* **UTAZIK külföldre?** Vett
már vizumot a Hegedüs Hírlap-
irodában.

* **Csödkérés egy váradi szabó cég
ellen.** Rosenzweig Villo bukaresti
kereskedő 6400 lejes követelésének biz-
tosítása végett csödtől kért Gergely
Gyula Ferdinand király (Rákóczi) ut
36. szám alatt lakó szabó ellen.

* **Elhunyt budapesti orvosprofesszor.**
Budapesti tudósítónk táviratozza: dr
Erőss Gyula, Budapest egyik legjele-
sebb orvosprofesszora, az Apponyi po-
liklinika igazgatója, a hírneves gyer-
mekgyógyász tegnap hetvennégyéves
korában meghalt. Az egész magyar or-
vosi kar gyászolja az elhunyt orvostá-
nart.

**CSEH fürdőkre vizum a He-
gedüs Hírlapirodában.**

— **Én öltem!** Ez a címe az At-
lantic és Apolló mozgó leg-
újabb kitűnő társadalmi drámá-
nak, amelyben Sessue Hayakawa
a japánok büszkesége, a Csata
című film főszereplője és Hu-
guette Duflos, ez a gyönyörű
szép francia filmdiva játszik a
főszerepeket. A film még ma és
holnap megy.

Dorian-Terrasse 9 órákor
Dorian filmszínház 6 órákor

Ma, Pénteken először

MACISTE Amerikában

6 nagy felvonásban.

MACISTE

a leghíresebb filmakrobata
csodálatos mutatványokat vé-
gez, ebben a filmben.

Ezenkívül egy 3 felvonásos

Mac Sennet
burleszk.

MOZI

— **Délutáni előadás az Atla-
tic nyári mozgóban.** Az Atla-
tic nyárimozgó áldozatké-
igazgatósága újra beigazolt
hogy publikumának kényelmé-
minden lehetőséget megtesz, s ne-
riad vissza semminő áldozattól
amivel háláját leróhatja vel-
szemben. A nagy hőszegben
amikor az Apolló mozgó zár-
helyiségében a filmek élvezése
a nagy meleg károsan befolyá-
solhatja, gondolt egy nagyot
merészet és fényes nappal elő-
adásokat rendez az Atlanti
mozgóban. Hogy ezt miként osi-
nálja, azt nem áruljuk el. Tén-
az, hogy ezzel városunknak
lágvárosias színezetét nagyban
emelte, talán az összes európai
metropolisokat megelőzve, ha-
bár találmánya nem eredeti, ha-
nem amerikai mintára készült,
mit sem von le ama érdeméből,
hogy közönségének kellemes,
szellős, hűvös helyiségben ki-
tűnő filmek levetítése mellett
pazar élvezetet nyújt. Hogy in-
ként csinálta meg, erről minden-
kinek személyesen kell meggyő-
ződnie és pedig a naponkénti
6 órai kezdetű előadáson, szom-
baton és vasárnap pedig a 3 és
6 óras előadásokon. Az esteli
előadások 9 egynegyed órákor,
ugyanígy, miként eddig tartat-
nak meg, az új berendezés mit
sem változtat a helyiség eddigi
kellemességén.

— **Maciste,** a leghíresebb
filmakrobata, akinek erőmutat-
ványai magasan tulszárnyalják
az összes többi erőszínészek
teljesítményét, ma egy szenzá-
ciósan érdekes kalandor filmjé-
téban lép a váradi közönség elé.
A „Maciste Amerikában” című
6 nagy felvonásból álló filmben
Maciste egymagában egész csá-
pat emberrel birkózik meg, ne-
héz vaskasszákat emel, de ezek
mellett a szenzációs mutatvá-
nyok mellett nem hiányzik a
filmből a kacagtató humor sem.
Az előadások 6 és 9 órákor kez-
dődnek. — Jön „Taifun”, a fő-
szerepben Warren Kerringen.

PERZSASZÖNYEGEK részletfize-
tésre s kaphatók **Sternbergnél**
Bul. Regele Ferdinand 14. 1803

RENAISSANCE S.A.

áruház Reg. Ferd. 2. (Bazár-épület)

Óriási árleszállítása!

felhalmozott raktár miatt

1 m. l-a siffon	most L. 28
1 m. divatos batiszt	„ „ 29
1 m. l-a crepp	„ „ 33
1 m. 85 cm. delén	„ „ 39
1 m. 85 cm. l-a karton	„ „ 42
1 m. 100 cm. eponge	„ „ 49
1 m. 100 cm. grenadin	„ „ 69
stb. stb.	

Csak rövid ideig!

Minden cikk leszállítva!

magyar szinigazgató Erdélyben, Anno 1925.

Beszélgetés dr. Janovics Jenővel

0000

szelid mosolylyal a színész, derűs kék szemében értelem és jószág. Ül szemint egy kedves, régi provinciális a klastrom hűsében, a tekintete egyik-másikon megpihen, s látszik, kedve telik az ő népében. Hogy Janovics Jenő szütyegyen egyénisége az, ami a érzések láncával köti egy-egy a kolozsvári magyar színt, lehet, hogy történelmi hatásuk megérzése az ismeret mélységekből érkező erő, ezeket az embereket minden sztradióiótól eltérő módon éri szolidaritásba ková-

00

Igen, — mondja elgondolva Janovics direktor — mi hogy egyek vagyunk, egyek a művészet kultuszában és egymás megbecsülésében. Külön büszke vagyok a népeimre, erre a ragyogó, önálló művész társaságra. Nem tudom, hogy a magyar költőknek mind kedvesek, hisz a magyar ige alázatos hűgái és daliás királyai.

szélünk a színházi viszokról. Milyen szomorú, hogy emberek műveltsége fordított arányban van anyagi helyzetükkel. Milyen kár, hogy a színház színpad iránt nem minálta olyan mélységes az érdeklődés, mint Kolozsváron, a magyar színesztet klasszikusján. Hogy nálunk az intellektuális emberek meddő Wunschmujai közé tartozik Hauptmann, Strindberg, Kaiser, még a színi világ is. — Biz ez érthetetlen. Vannak dolgok a földön, a színházban...

az erdélyi magyar színészek tehetsége, Janovics Jenő öszülő szimogatja. Finoman mosolyog.

Igen, vannak dolgok... nekem például, nekem, a színi életnek romantikusnak megad örökre szerelmem, a színi élet, a dráma... Ha öt embernek is játszunk, de játszunk, a nevekkkel, ilyen tehetségek, ilyen szerzőket... játszunk az én örömömre, ha más nem, az én uri passziómra. A drámát le kell bontani, akkor az én hivatásom megszűnik. Akkor hiubb vagyok — maradok ennél a kifejezésnél — sok hiubb vagyok, semhogy operetekkel kívánnék színházat csinálni. Ó istenem, operettek

van száz ember, meg még száz ember, csinálják ők, nekem a dráma szívügyem...

Ma érkeznek Párisba Ferdinánd király és Mária királyné

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap délután Sinájában minisztertanács volt, amelyen a kormány átvette a királyi prerogativákat. Este hat órakor a kormány tagjai az állomáson gyűltek, hogy elbucsuzzanak a külföldre utazó királytól. Ferdinánd király és Mária királyné udvari kocsijait a párisi expresszhez csatolták. Az uralkodópárral csak a legszűkebb kíséret kelt ultra. Öfelsége civil utiruhában volt, s a bucsuzásnál igen jókedvűnek látszott. Ma érkezik a királyi pár Párisba, ahonnan Ferdinánd király Les Bognoles francia fürdőbe, a királyné Londonba utazik.

A Bratianu-kormány már sajnálja, hogy Guernut nem tarthatott előadást

MIERT NEM ENGEDTEK SZÓHOZ JUTNI AZ EMBERI JOGOK
LIGÁJÁNAK FŐTITKÁRÁT

Bukaresti tudósítónk táviratai nyomán megemlékeztünk mi is arról a kellemetlen helyzetről, amelybe Henri Guernut, a francia Emberi Jogok Ligájának főtitkára került. Guernut ugyanis eljött Bukarestbe előadást tartani az emberi jogokról. Először a Fundatie Carol nagytermében akart a kérdésről beszélni, de ezt letiltották. Azután az újságírók palotájában akart előadást tartani, de Bacaloglu ügyvéd és egy csomó diák ebben megzavarták. Ezek után Guernut, aki régi barátja Romániának, visszautazott Párisba.

Ez már 4 nappal eleőtt történt, de a kormány csak most látta helyénvalónak, hogy nyilatkozzék. A Viitorul tegnap számában az alábbi felhivatalos nyilatkozat jelent meg:

— Néhány egyetemi hallgató, — akik tévedésben voltak, mert bizonyára nem pontosan körölték velük bizonyos tényeket, — igen sajnálatos in-

cidenseket idéztek elő ama konferenciával, amelyet Henri Guernut akart Bukarestben megtartani.

— Ez a tény annál inkább sajnálatos, mert Henri Guernut, aki kiváló intellektuel, egy velünk szemben olyan annyira barátságos országnak követeként jött ide, hogy beszéljen nekünk.

Ezért őszintén nagyon sajnáljuk a történeteket, amelyek bizonyára a társaság miatt következtek be, amely társaságban Henri Guernut — nem ismervén az itteni embereket és körülményeket, — egyébként oly vendégszerető országunkban mutatkozott.

Igy a Viitorul. Hozzátenni valónk csak annyi lehet, hogy Guernutnak az a bizonyos társasága, amelyről a kormány lapja beszél, többek közt Lupu dr., Mille Constantint, Costa Forut és a román közélet hasonló kimagasló alakjait foglalta magában...

Kinos botrány

Misoga László aradi bucsufellépte körül

AZ ARADI ÚJSÁGÍRÓK BOJKOTTALTAK FEKETE MIHÁLYT

Két nappal ezelőtt bucsuzott az aradi közönségtől Misoga László, a nagyváradi színház tavalyi komikus. A kivételes tehetségű színészt épúgy, mint Váradon, Aradon is őszinte népszerűség vette körül, s így jutalomjátéka érthetően zsúfolt ház előtt folyt le. Az előadás bevezetőjeként Fekete Mihály tíz perces konferanszban méltatta Misoga pompás tehetségét és a hanyatló aradi színiéletet némely nívéntartása körüli érdemeit. Erről az előadásról Farkas Ferenc, az Erdélyi Hírlap becsült nevű munkatársa kritikát írt s beszámolójában megállapította, hogy Fekete Mihálynak felesleges volt konferanszban hívni fel az aradi közönség figyelmét Misoga Lászlóra, mert hiszen az aradi publikum ugyis tisztában van azzal, kik azok, akik a gyenge színházi együttesben némi értéket jelentenek. A kritikának ezt a megjegyzését Fekete Mihály sértőnek találta magára nézve, s retorzióként másnap a színházban megjelent újságírókat a színház titkárával kiutasította a nézőteréről. Az újságíró nem távozott ugyan a szí-

néből, mert ott jogosan megillető helye volt, de bejelentette az esetet az újságírók szindikátusának. Az aradi újságírók szervezete tegnap foglalkozott az afférral, határozatilag kimondotta Fekete Mihály szinigazgató bojkottálását, s erről a következőket hozta nyilvánosságra:

Az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Újságírók aradi csoportja felhívor-

~~~~~

Nagyváradiak a jassii orvoskongresszuson

A romániai Országos Orvosszövetség július 5-én tartja Jassiban ezévi kongresszusát, amelyre megígérte megjelenését Saveanu egészségügyi miniszter is. A kongresszusra a nagyváradi orvosszövetség — tegnap tartott ülésén — dr. Ilies Sándor és dr. Halász Andor orvosokat küldte ki. Ugyancsak Jassiban és pedig július 4-én lesz a romániai fogorvosdoktorok szövetségének kongresszusa is, amelyen a nagyváradiak szintén dr. Halász Andor fogja

dással szerzett tudomást arról a durva inzultusról, amely egyik tagját hivatása teljesítése közben Fekete Mihály szinigazgató részéről érte. Az újságírók szervezete a szinigazgató ezen eljárását, amely egyrészt jogtalan és izléstelen volt, másrészt a kritika szabadságát terrorisztikus eszközökkel igyekezett megtagadni, a legérelmesebben visszautasítja és az igazgató modortalanságát a nyilvánosság előtt megbélyegzi. Az aradi újságírók szervezete határozatilag kimondja, hogy Fekete Mihálytól mindaddig, amíg ezen támadásáért megfelelő elégtételt nem szolgáltat, minden támogatását megvonja. Egyben figyelmezteti Fekete Mihályt, hogyha az önimádat hasonló kitörései bárhol sikerrel jártak is, Aradon nem maradhatnak büntetlenül.

Fekete Mihály nem ismeretlen a nagyváradi publikum előtt. Utolsó színészesztendejét itt töltötte, s innen került el szinigazgatóként. Hogy azóta milyen kellemetlen hírek érkeztek felőle, — köztudomású, amint hogy az sem titok miféle összeköttetések nyomán bátorodik felháborító magatartásra ragadtatni magát. Helytelenítjük azonban ardi kolégánk htározatát, amely az újságíráson esett sérelmet olyan bojkott alá helyezi, amelyet holmi elégtételadás feloldhat. Néhány alkalmi frázissal nem lehet ezt a sérelmet elmosni. Fenntartás nélkül le kell számolni az ilyen megkötyagosodott terroristákkal.

~~~~~

Gazdasági háboru Lengyelország és Németország között

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Németország a múlt héten Lengyelországnak előnyös ajánlatot tett, amelynek alapján létrejöhetett volna a két ország közti ideiglenes kereskedelmi megállapodás és elkerülhető lett volna a gazdasági háboru. Mialatt azonban a német delegáció válaszára várt, a lengyel kormány rendeletileg behozatali tilalmakat állított fel a legfontosabb német cikkekre. A rendelet június 24-én lépett életbe. A Wolff-iroda ehhez a jelentéséhez hozzáfűzi, hogy ilyen körülmények között Németország is kénytelen megfellelő ellenintézkedésekhez folyamodni.

~~~~~

PARDON...

Az utcán rátámad egy ur a másíkra:

— Hallja, mit megy maga állandóan az én babám után, he?

— Pardon — szól a másik —

— az az én feleségem.

~~~~~

Szenzáció!

Volt MISSIR

Au Printemps áruház

Szenzáció!

Rendkívüli olcsó árleszállítás!

1 m. I. Schiffon	Lei	28'—
1 m. Batiszt minden színben	Lei	29'—
1 m. mosó Crepp	Lei	33'—
1 m. fél gyapju Delén	Lei	39'—
Kartonok óriási választékban	Lei	42'—
1 m. duplaszéles batiszt	Lei	69'—
1 m. duplaszéles Grenadin	Lei	54'—
Zefirek gyönyörű színekben	Lei	49'—

Ezen rendkívüli olcsó árak csak néhány napig lesznek

Au Printemps áruház

volt MISSIR

Royal kávéházzal szemben

Egy kis levél kalandja

Élesdtől Váradig

Három hét után szerencsésen megérkezett a címzetthez.

Élesd Nagyváradtól mintegy 25 kilométernyire fekszik. Gyors vonattal egy óra, a személyvonattal alig két óra alatt megközelíthetjük ezt a biharmegyei községet, ahonnan ezelőtt több mint három héttel egy kis levél (nem szerelmes levél) elindult Váradra. A levél címzése szól pedig a következőképpen:

D-sale D-lui

ADALBERT KELLER director
Oradea-Mare
Str. Cosbus Nr. 1.
Palatul Emke.

A levelet az élesdi postahivatal bélyegzője szerint június 3-án adták fel. A boríték hátlapján látható bélyegző pedig azt mutatja, hogy a levél Nagyváradra június 25-én, tehát több mint három hét múlva érkezett. Hogy a szegény kis levéllel ez alatt a hosszú idő alatt mi történt, azt is elárulja az érdekes boríték. És pedig: először is azt a furcsa megjegyzést olvashatjuk rajta, hogy a címzett, akinek pontosan körülírt és szabályszerűen megadott címén még a vak is el tudna igazodni, „necunoscut“, azaz ismeretlen. És mint az ilyen esetekben történni szokott, a levelet szépen visszairányították a feladóhelyre, tehát Élesdre.

Igen ám, de viszont Élesden meg voltak győződve arról, hogy a levélnek Váradon a helye, ezért aztán a legközelebbi postával ismét Váradon lábatlankodott a tolatkodó kis jószág. Mit volt mit tenni, csak kellett valamit csinálni a levéllel, amelynek címe is, címzettje is mégis csak

sejtetett valami váradai vonatkozást.

Távol áll tőlünk, hogy a nagyváradai posta eljárásának lelkiismeretességét kétségbe vonjuk. Sőt éppen a legnagyobb dicsőret hangján akarjuk megállapítani azt, hogy a tájékozatlan postai közegek — a boríték tanúsága szerint — most már a bejelentő hivatalban is eljártak, ahol aztán annak rendje és módja szerint megállapították, hogy Kelen Béla bejelentett lakása a Str. Cosbus (Szalárdi)-utca 1. szám alatt, tehát pontosan ott van, ahová a levelet címezték. Ezek után — igaz, hogy több mint három héttel az Élesden történt feladás után — persze mégis csak kézhez kerítették a kis levelet, amely, lám, kommentár nélkül is ékesen bizonyíthatja azt, hogy a nagyváradai posta nemcsak hogy lelkiismeretesen dolgozik, de (honnyóit qui mal J pense) talán még a kelleténél is lelkiismeretesebben.

Primaria Oraşului municipal
Oradea-Mare.

No. 15286—1925.

HIRDETMEY.

Oradea-Mare város polgármesteri hivatala tekintettel arra, hogy a hozzáérkezett adatok szerint a pékek nem árusítanak megfelelő mennyiségben 14 leies kenyert, jöllehet, ily minőségű kenyérnek gyártása és árusítása kötelező, tudomására hozza az összes pékeknek, hogy alkalmazkodjanak a Városi Tanács vonatkozó határozatához, mely a 14 leies kenyérnek gyártását és árusítását írja elő, anélkül is inkább, mert a jelen rendelet ellen vétők a Specula Törvény ellen fognak vétetni.

Oradea-Mare, la 24. Iunie 1925

Dr Vostinar, primar.

Színház

Péntek: Szemet-szemért 2 felvonásos dráma, ezt követi Buzakalász színmű, a kolozsvári Magyar Színház drámai társulatának második vendégjátéka.

Szombat délután fél 4-kor: Főpénztáros ur bohózat, a kolozsvári Magyar színház drámai társulatának negyedik vendégjátéka.

Szombat este fél 9-kor: Ezüstlakodalmom vigjáték, a kolozsvári Magyar színház drámai társulatának negyedik vendégjátéka.

Szombat éjjel 11 órai kezdettel: Tavasz ébredése dráma, a kolozsvári Magyar Színház társulatának ötödik vendégjátéka.

Vasárnap délután fél 3-kor: Csirkefogó vigjáték, a kolozsvári Magyar Színház drámai társulatának hatodik vendégjátéka.

Vasárnap este fél 9-kor: Asszony áldozat dráma, a kolozsvári Magyar Színház drámai társulatának vendégjátéka.

Hétfőn délután öt órai kezdettel „Gyermek előadás“ Antalfy Margit balt lett növendékeinek fellépésével.

Hétfő fél 9-kor: Haláltánc dráma, a kolozsvári Magyar Színház drámai társulatának nyolcadik vendégjátéka.

Kedd: Szeretni színmű, a kolozsvári Magyar Színház drámai társulatának bucsu fellépése.

A kolozsváriak vendégjátéka sorozatos premierekkel. A kolozsvári Magyar Színház drámai művészeinek öt napos vendégjátéka nemcsak azt jelenti, hogy a kiváló drámai együttes művésztéiben gyönyörködhetik a nagyváradai publikum, hanem azt is, hogy ezeken a napokon a magyar és a nemzetközi drámairodalom eddig még nálunk ismeretlen remekait is megismerhetjük. Olyan gazdag programmal jöttek át a kolozsvári vendégek, hogy minden egyes előadás külön meglepetést tartogat a publikum számára. Az eddig lejátszott három színmű ujdonság bizonyosságot szolgáltatott a mellett, hogy a vendégek a program tekintetében is a legmagasabb szintet tartották szem előtt. A következő napokon ez az emelkedett színvonal továbbra is megmarad, sőt fokozódik, mert a magyar szerzők mellett szóhoz jutnak Wedekind, Strindberg, George Keiser és Gerald is, akik a színpadi irodalmat igaz remekművekkel ajándékozták meg. Ma pénteken Caragiale két felvonásos drámája a Szemet-Szemért, Fogat-fogért kerül színpadra dr Janovics fordításában, utána pedig Móricz Zsigmond Buzakalász című 3 felvonásos színdarabját mutatják be a kolozsváriak. Szombat délután fél 4 órai kezdettel Flers és Caillvet híres bohózatát a Főpénztáros urat, este fél 9-kor Giraldy Ezüstlakodalmom című vigjátékát, vasárnap délután fél 4-kor Szenes Béla új vigjátékát a Csirkefogót, este fél 9-kor George Caizer Asszonyáldozat című drámáját, hétfőn Strindberg drámáját a Haláltáncot, kedden pedig Giraldy színművét, melynek címe Szeretni, mutatja be a kolozsvári drámai együttes. A gazdag műsort emeli a szombat esti éjjeli előadásban színrekerülő Wedekind dráma a Tavasz ébredése, melynek irodalmi és színpadi értékét Nagyvárad intelligens közönsége jól ismeri. Az összes előadásokon a kolozsvári társulat minden kiváló művésze részt vesz Poór Lili, Latzkó Aranka, Miklóssy Margit, Baróthy Erzsébet, Izsáki Margit, K. Tóth Erzsébet, Marsi Gizi, Táray Ferenc, mint vendég Mihályfi László, Forgács Sándor, Kemény Sándor, Kemény László, Cselle Lajos és Hoykó Ferenc játsszák a vezető szerepeket. — Nagyvárad közönségének soha nem kiálkozott még ilyen alkalma arra, hogy

egymásután megismerkedhessék a híres drámákkal és vigjátékokkal a precíz előadásokban, mint ahogy az a kolozsváriak fogják bemutatni.

— Antalfy Margit növendékei fellépte. Jelezte már az igazgató, hogy hétfőn délután fél 5 órai kezdettel gyermekelőadást tart, melynek keretében Antalfy Margit balett tanítómának rendkívül tehetséges és nagyon igen képzett növendékei lépnek fel. Balett növendékek teljesen precíz tanulással mutatják be a szébbnél szébb táncokat, melyek meglepetéssel fogadják a felnőttek részére is. A soron gazdagon váltakoznak a szöveges és a csoport balettszámok.

— Balló Elemér az Arnyhalászt Fokozott érdeklődéssel várja a közönség a nagynevű budapesti művész Balló Elemérnek szerda esti fellépése, amikor az Arnyhalászt főszerepét fog játszani. Balló Elemér csodálatos rierje ezzel a szereppel indult ki, azt jelenti, hogy szerdán este a legkételesebb művészi teljesítményben része a nagyváradinak. Az Arnyhalászt többi szerepei a társulat legjeibainak kezében van.

Tusor kelme sima és mintás, st. rok, kész függönyök szép választékban Leitner Márton r.-t.-nál

x MAGYAR VIZUM 540
24 óra alatt kész. Bárhova elküldünk. Telefon 1301. Hegedüs Hirlapiroda.

Olasz vizum	750 lei
Szerb vizum	1034 lei
Cseh vizum	591 lei
Francia vizum (1 év)	1170 lei
Német vizum	700 lei

gyorsan és pontosan készül Hegedüs Hirlapirodában.

Francia gyapju delainek, liberty charmeusok mintás marocainek LEINER MÁRTONNÁL

Püspök-fürdői

fürdővonatok közlekedés

Nagyváradról indul délelőtti 8.48, 11.50, délután 2.45, 4.46, 7.29.50. Várad-Velencéről délelőtti 8.58, 12, délután 2.55, 4.55, 7.35 este 10 órakor az utolsó vonat naponta közlekedik. Nagyálomástól II. oszt. jegy 26 Leu, nagyállomástól III. oszt. jegy 14 Leu. Várad-Velencéről II. oszt. jegy 14 Leu, Várad-Velencéről III. oszt. jegy 8 Leu. Autobuszjárat óránként a Fekete-Sástól Kónya Jancsi, Nagyvárad közönségének kedvelt zenekara a nagy Teraszon naponta háromszor hangversenyez.

Frottierkelme, fürdőköpenyekre, fl-nom clothok fürdődreszekre Leitner Márton r.-t.-nál

UJ KÖNYVEK A HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÜLCSONY KÖNYVTÁRABAN.

Courts M.: Kriszta küldetése 2892
Orczy Emma bárónő: Vörös pimpernel 2893
Aller Képes Családi lapja 1924-es évfolyam 2894
Aller Képes Családi lapja 1925. évfolyam 2895

Ezüst evőkészletek
gyári árban,
nagy választékban
Kálmán ékszerésznél

HIREK

A kolozsvári magyar színház
tegnap esti bemutatkozása

Nagyvárad ünnepelte tegnap Kolozsvárt. Ünnepelte az erdélyi művészetét, azt a magasabbrendű műveltséget, amely alázatos tiszteletet ébreszt, mint egy messze főváros a messzségével és titkaival az elhanyagolt kis vidéki városban. Mily közel volt tegnap hozzánk Kolozsvár, és mégis milyen távol. Amilyen távol esik az operettől a dráma. Hogy fáj nekünk elragadtatásunk közepette is: bár nem nélkülözi a nagyvárad színház a kiváló drámai erőket, mint például Tóth Elek, Tóthné, Jósika Micit, Grófnét, a drámát itt teljesen elhanyagolják és a kolozsvári színháznak kellett jönnie, hogy megismertessen bennünket az új magyar dráma egyik kitűnő produkciójával és repertoírjában ígéretet tegyen előttünk tiz ismeretlen kiváló sikerű dráma bemutatására. — Vajda Ernő ragyogó és világárosokban is sikert ért vigjátékát a *Délibáb* mutatta be tegnap este a kolozsvári Magyar Színház és mi lenyűgözve a váratlan nagyszerűségtől, fel-felszakadó elragadtatással, alázatos tiszteletet érezve a felsőbbrendű iránt, amiben részesültünk, csodáltuk az erdélyi magyar színjátszás művészetét, amely ime megnyilatkozott. Mi nem tudtuk eddig, hogy az erdélyi színjátszás valóban ilyen magas piedesztálra áll. Nem hittük el, mert ki hisz ma a kritikának, a mely a jelentéktelent is felmagasztaló romantikus vén kritikusok zsákmánya?

Amikor beléptünk a színházba tegnap este, tudtuk, hogy valami jobban részesülünk, mint mások. És amikor eljöttünk, egy este számtalan élménye rezgett bennünk. Kit dicsérjünk? Janóvícs Jenőt, aki rendezte a darabot? Vagy az ensablét? Poór Lili, Hoykó Ferenc, Forgács Sándor, Laczkó Aranka, vagy Miklóssy Margit ragyogó nagy művészetét? Nem. A napot kell dicsérnünk, mert megmutatta, hogy igenis van Erdélyben komoly magyar művészet, amelynek a nagyszerűsége megdöbbenő. (—m.)

ISMÉT REDUKÁLIJK
A LISZT- ÉS KENYÉRÁRAKAT

A nagyvárad lisztellenőrző bizottság dr. Vostinár János főjegyző elnöklésével ma déli 12 órakor rendkívüli fontos értekezletet tartott a városházán. A bizottság tagjai tárgyaltak azokról a módosításokról, miként lehetne a ma érvényben lévő liszt- és kenyérárakat redukálni.

A lisztellenőrző bizottság erre vonatkozó javaslata a tanács legközelebbi ülésén kerül napirendre.

* A közigazgatási bizottság ülése. A közigazgatási bizottság dr. Bucico Koriolán polgármester elnöklésével holnap délelőtt 11 órakor ülést tart a városházán.

MAGYAR, német, cseh, szerb olasz, francia vizumok pontos elkészítése csak a Hegedűs Hírlapiroda révén.

Elhangzott a vádbeszéd
a nagypiaci gyilkosság főtárgyalásán

— Saját tudósítónktól —

A város érdeklődése nőttön-nő a nagypiaci gyilkosság főtárgyalás iránt. Tegnap estefelé már egyetlen egy ülőhely sem maradt üresen az esküdszéki tárgyalóteremben.

A beidéztet tanuk kihallgatása után Erdélyi Szevér dr. és Rednik Gábor dr. védők újabb tanuk kihallgatását kérték, akikkel főleg azt akarják bizonyítani, hogy

Hidegkuti János megütötte Stupariunét.

Egy szemorvos kihallgatását is indítványozta a védelem abból a célból, hogy bebizonyítsa, hogy Stupariu szeme maig is hibás a Vidicántól kapott botütés következtében.

Az így utólag bejelentett tanuk közül rögtön ki is hallgatta a bíróság Orbán Mihály törvényszéki jegyzőkönyvvezetőt.

Tanu elmondja, hogy Kovács Gyula nevű henteset hallotta, hogy Hidegkuty arconütötte Stupariunét. Egyebet a dolgról nem tud.

A bíróság Kovács Gyulát ma reggelre idézte be és ezzel a tegnapi főtárgyalás fél 7 órakor beárult.

EGY KEDELYES TANU

A gyászos hangulatba némi derűt séget csempészett be a ma délelőtti tárgyaláson Kovács Gyula hentes vallomása.

Azt mondja, hogy ő is jelen volt azon a napon Vidicanné, Fényesné és Stupariuné veszekedésénél. Amikor aztán délfelé odaérkezett Stupariu, felesége elbeszélhette neki, hogy mi történt, mert Stupariu odament Vidicanné sátrához és — mint a tanu hallotta — ezt mondotta Hidegkutinak: „János, — miért csináltok annyi kellemetlenséget, miért idéztek elő botrányt a piacon?” Ezt Stupariu csendesen mondta. Hidegkuti ezalatt egy késsel babrált.

— Ugyanakkor, — mondja a tanu — hátulról két sátor közül odament Stupariuné, megfogta Hidegkuti gallérját, másik öklével megütötte a tarkóját, de az nem lehetett sérelmes.

— Honnan tudja ezt maga — mondja Szöllőssy dr. elnök. Ezt csak az a

szegény fiu tudná megmondani, ha élne!

— Kérem szépen, egy asszony nagyot nem üthet!

— Mi történt ezután?

— A fiatalember hátrafordult és lekasztott egy hatalmas pofont az asszonynak. Ez épen elég volt.

Amikor aztán Stupariuné így megkapta a jussát, elment onnan és így történt a baj.

Elnök: Legalább 25 tanu azt vallotta, hogy Stupariuné ezután is bentmaradt a sátorban, maga meg azt mondja, hogy elment.

— Elment az, kérem. Ezalatt meg Stupariu ur önkívületi állapotban, vagy milyen állapotban...

Elnök: Ne magyarázza, hogy milyen állapot volt az. Csak Stupariu tudná azt megmondani!

— Hát nem tudom, milyen állapotban, csak félrekapott a késsel.

Elnök kérdésére tanu elmondja, hogy Stupariu, miután Hidegkuty meg szurta, az asztalba vágta a kést s nem szurta meg Vidicannét, amint több tanu állította.

— Pedig nekiment az asszony — mondja Kovács —

kiszedhette volna a szemét is Stupariunak.

Kijelenti a tanu, hogy Stupariuné nem ütötte és nem is rugta meg a földön holtan heverő Hidegkuty.

Magrini ügyész: Hogyan lehetséges, hogy ez a tanu sem a rendőrségen, sem a vizsgálóbíróknál nem tett vallomást?

Tanu: Kérem szépen,

én félek a törvénytől,

nem jelentkeztem. Sohasem volt még bajom a hatósággal.

— Meg mer esküdni arra, amit most itten vallott? — kérdi az elnök.

— Nagyságos törvénybíró ur, én semmi pénzért sem ejtek ki hamis szót a számon!

Az ügyész ellenzi a tanu megesketését, mert utolsó napon, váratlanul,

mintha az égből szállt volna le, jelentkezik és homlokegyenest az ellenkezőjét mondja annak, amit körülbelül ötven tanu egybehangzóan állított.

Erdélyi Szevér dr. és Rednik Gábor dr. kéri a tanu megesketését, amit a bíróság el is rendel.

Majd miután az elnök megállapítja, hogy Stupariu

kétszer volt már büntetve

és pedig 1908-ban két ízben is elítélték, könnyű testi sértés vétsége címén,

átérnek a perbeszédre.

Gyilkosság kísérletével vádolja
az ügyész Stupariut

Magrini ügyész azzal kezdi vádbeszédét, hogy a közbíró szerepét igen kényesnek mondja. A szenvedélyek és az érdekek örökös összeütközéséből kell az ügyésznek kihámozni tényeket, jellemeket. Az ügyészre vár ez a súlyos feladat. Két táborra oszlanak az emberek. Az egyik tábor a jó, becsületes embereké, a másik a törvény sértőké.

— A törvény — ugymond — a civilizált társadalom alapja és mi esküt tettünk, hogy tisztelni és védeni fogjuk a törvényt.

— Igen sokszor nehéz a feladat — mondja aztán az ügyész — ha azt kell

mondani valakire, hogy bűnös, amikor a szívem azt sugja, hogy az illető ártatlan. Mégis, vannak esetek, mint például a mai is, amelyben a bűnösség olyanira nyilvánvaló, amikor a társadalom erkölcsi rendjét oly flagrns sérelem érte, hogy az ügyész minden lelki

ismeretfurdalás nélkül kérheti a legszigorúbb büntetést.

— Emlékeznék önök arra a temetésre. Hosszu idő óta nem látott Nagyvárad népe olyan szép temetést. Barátai kézen vitték a szerencsétlen áldozat holttestét takaró koporsót az örök lakásba. Nagyvárad lakossága rajtam keresztül kéri, hogy büntessék meg ez clettársakat, akik egy családnak jó és nemesérmű gyermekét, egyetlen támaszát elrabolták!

Ezután a vád lényegi részére tér át az ügyész. Kétségtelesen tartja, hogy Stupariu rossz elem, akinek a múltjában is van két kisebb vétel. Rekonstruálja a tényállást, a vád tanuinak vallomása alapján, reprodukálja a Stupariu

A rekvirálás nem albérlet

A LEFOGLALT SZOBA BÉRÉT NEM KÖTELES MEGFELELEZNI A BÉRLŐ A HÁZTULAJDONOSSAL.

Érdekes lakásbérleti pert tárgyalt ma a nagyvárad városi járásbírósa. Caragui László, a Printul Carol-utca 29. számú ház tulajdonosa kilakoltatási pert indított özv. Tóth Zsigmondné bérlője ellen, azon a címen, mert a bérlő albérletbe adott butorozott szobájának bérét nem felelte meg vele, mint háztulajdonossal. Az új lakbértörvény ugyanis ilyen esetekben módot nyújt a kilakoltatásra.

Az ügyet Moldován Gyula járásbíró tárgyalta, aki rendkívül érdekes elvi jelentőségű döntést hozott. Az alperes ugyanis azzal védekezett, hogy 1924 augusztus 1-ig, ameddig a szoba tényleg albérletbe volt adva, mindig pontosan beszolgáltatotta a bérleti összeg felét a háztulajdonosnak. Ekkor azon-

ban a szobát elrekvirálták tőle és a bizottság olyan csekély bért állapított meg, amely még a takarítási költséget sem fedezte.

A bérlő, aki különben is szegény asszony, bejelentette azta a háztulajdonosnak és közölte, hogy nem áll módjában a rekvirált szoba bérét megfizetni. A háztulajdonos nem akart jogáról lemondani és megindította a pert.

A járásbírósa ítéletében elutasította a kilakoltatási keresetet és kimondotta, hogy a rekvirálás nem tekinthető albérletbe adásnak. Erre az esetre a lakbértörvény nem vonatkozik és a rekvirált szoba bérét nem köteles a lakó a háztulajdonossal megfizetni.

Özv. Grósz Adolfiné vendéglős
Lakodalmak rendezése és abonamái lego csóbban